

podkladu, tak že obyčejové právo, praxis a soudcovské uvážení má na ně rozhodný vliv. Nutnost nápravy v řízení správním se pociťuje a uznává všeobecně, zejména však v kruzích průmyslových; zvláště směřují opravné snahy v tomto směru k zabezpečení práv stran, poněvadž dle přítomného stavu věcí jedna z nejdůležitějších otázek, totiž, kdo za stranu má se pokládati, zůstává naprosto nerozřešena. Brunstein ve svém článku v časop. »Jurist. Blätter« č. 17 z r. 1897 a sice »K úpravě správního řízení v Rakousku« poukazuje právem k tomu, že stanovení procesních pravidel pro úřad závazných se jeví nutným již vzhledem k poměrně velice četnému počtu kasačních nálezů správního dvora soudního vydaných na základě § 6 zák. ze dne 22. října 1875 č. 36 ř. z. ex 1876. Brunstein shrnul požadavky směřující k ochraně práv stran ve 3 zásadní cíle:

1. aby stranám byla poskytnuta příležitost, by mohly spolupůsobiti při zjištění skutkové povahy tvořící základ opatření nebo rozhodnutí úřadu správního;

2. aby stranám bylo dovoleno nahlédnouti ve skutkovou povahu úřadem zjištěnou a

3. konečně aby v obou směrech kontrola stranám byla umožněna, aby tudíž jim též prameny rozhodnutí správního byly učiněny přístupnými.

VI. Exekuce politická (viz tento čl.).

VII. Správní statistika poskytuje přehled stavu všech oborů správních, obraz vývoje i případného klesání jejich. Sem náleží především statistika populační a sčítání lidu (viz čl. Sčítání lidu); statistika v oboru zdravotnictví, statistika spolková, zemědělská, lesní a honební, statistika nemocenského a úrazového pojišťování a statistika o poměrech pracovních (zastavení práce a t. d.). Ostatně srv. též čl. Statistika úřední.

Správa prozatímná viz Správa dle řádu exekučního.

Správa vnucená viz Správa dle řádu exekučního.

Správce konkursní podstaty viz Konkurs.

Správci duchovní viz Správa duší.

Správy berní.

V některých hlavních městech fungují jako berní úřady I. stolice tak zv. berní správy. Dle výn. min. fin. ze dne 12. října 1869 č. 158 ř. z. zřízeny jsou berní správy ve Vídni, Praze, Lvově, Brně, Hradci a Terstu; dále byly v r. 1896 přeměněny berní místní komise v Celovci, Krakově, Lublani, Linci, Solnohradě a Opavě v berní správy. Původně vztahoval se obor působnosti vídeňské berní správy na celý obvod městský; nejvyšším rozhodnutím ze dne 5. března 1877 byly však zřízeny pro jednotlivé vídeňské okresy samostatné berní správy, pouze IX. a X. okres měly společnou berní správu. Následkem rozšíření vídeňského obvodu městského byly zřízeny na základě dolnorakouského z. z. ze dne 19. prosince 1890 č. 45 z. z. berní správy počtem 10, při čemž bylo více okresů spojeno. Nyní jsou ve Vídni berní správy pro I. okres, pro II. okres, pro III. a XI. okres, pro IV., V. a X. okres, pro VI. a VII. okres, pro VIII. a IX. okres, pro XII. a XIII. okres, pro XIV. a XV. okres, pro XVI. a XVII. okres a pro XVIII. a XIX. okres. Berní správa pro I. okres vyměřuje však daň z výdělků a příjmu pro akciové společnosti a pro ostatní podniky veřejným účtováním povinné, pokud daň vůbec ve Vídni sluší vyměřiti; pouze zapsaná a nezapsaná společenstva výdělková a hospodářská a spolky jim na